

LITERATÚRA

- Andrusov, D. — Kuthan, M. 1946: Podrobná geologická mapa Čsl. republiky, Slovensko, list Rajec (4361—4). Bratislava, Št. geol. úst.
- Andrusov, D. 1955: Reambulačné výskumy na liste 1 : 25 000 — Rajec (4361—4). Manuskript — GÚDŠ Bratislava, AP 1863.
- Andrusov, D. 1958: Geológia československých Karpát. 1. diel. Bratislava, Vyd. SAV.
- Andrusov, D. 1959: Geológia československých Karpát. II. diel. Bratislava, Vyd. SAV.
- Đurovič, V. 1973: Petrografia permu a spodného triasu Malej Fatry. Geol. práce, Spr. 61 (Bratislava).
- Ivanov, M. 1977: Akumulácia rádioaktívnych prvkov v perme obalovej série Malej Fatry. Manuskript — GÚDŠ Bratislava.
- Maheľ, M. et al. 1962: Vysvetlivky k prehľ. geol. mape ČSSR — Žilina. Geofond — GÚDŠ (Bratislava).
- Maheľ, M. et al. 1967: Reg. geol. ČSSR, II. zv. 1. ČSAV (Praha).
- Rakús, M. 1973: Vysvetl. ku geol. mape Rajecká Lesná a Valča. GÚDŠ (Bratislava).
- Štúr, D. 1860: Bericht über die geol. Aufnahme des Wassergeb. d. Waag u. Neutra. J. d. geol. Reich., 11 (Wien).

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

Karel Drozd: **Řešení stabilních problémů skalních masívů stereografickými metodami**

(Prednesené na zasadnutí SGS Bratislava 27. 4. 1977)

Katastrofa klenbové hráze Malpasset ve Francii dne 3. 12. 1959 dala podnět k rychlému rozvoji stereografických metod pro stabilitní řešení horninových masívů. Na rozvoji těchto metod se podíleli J. Talobre ve Francii, R. E. Goodman v USA, K. W. John v NSR, P. Londe se svými spolupracovníky ve Francii a E. Hoek se spolupracovníky v Anglii. Stereografické metody řešení byly tak významné, že byly zařazeny do osnovy výuky na univerzitách, nebo byly vyučovány ve speciálních postgraduálních kursech (v Itálii, v USA, v Anglii).

Pro stabilitní řešení se používá tři metod projekce či znázornění s pomocnými sítěmi. Především je to stereografická projekce z pólu na zobrazovací kouli do průmětny jdoucí středem koule (úhlojevná projekce Vulfova), dále středová projekce ze středu zobrazovací koule do průmětny dotýkající se povrchu koule, a konečně je to metoda, kdy se prvky na zobrazovací kouli sklápějí do roviny dotýkající se povrchu koule (plochojevná projekce Lambertova). První z uvedených metod má výhodu v tom, že plošné prvky se zobrazují jako kružnice, čímž jsou značně usnadněna řešení, u druhé metody se plošné prvky zobrazují jako přímky a pro řešení je výhodné použití počítačů, třetí metoda umožňuje statistické zhodnocení výskytu lineárních prvků a výměr prvků rozhodujících. Při řešeních se vyžaduje zvládnutí základních úkolů, jež jsou ve všech sítích principiálně shodné, a to: projekce plošného a lineárního prvku, stanovení projekce plošného prvku určeného dvěma lineárními prvky, stanovení průsečnice dvou plošných prvků a určení jejích parametrů, stanovení úhlu mezi lineárním a plošným prvkem, stanovení průmětů lineárních prvků, které s jiným svírají konstantní či proměnlivý úhel, stanovení výslednice dvou a více vektorů.

Na praktických příkladech byly uvedeny způsoby řešení a výsledky. Byly převedeny ukázky svahů pro dálnici u Mirošovic a Lensedel, svahy v místech zavázání přehrad u Stanovic a Římov, předveden způsob stabilních řešení v odřezu železnice v Praze-Holešovicích, včetně způsobu úpravy svahu pomocí hromadného odstřelu, s vrty pro presplitové nálož.